

Verslag Samenspel periode 1999-2000

In het kader van project Kleurrijk Octopus en op basis van gegevens over het gemeentelijk beleid inzake de bestijding van achterstanden zijn de ideeën rond een spelmiddag voor ouders met hun kinderen geboren.

Op basis van informatie van Rotterdamse en Haagse samenspelgroepen zijn de ideeën verder uitgewerkt. Zij koppelen *ontwikkelingsstimulering, ouderparticipatie en opvoedingsondersteuning* op effectieve wijze aan elkaar.

Deelname aan samenspel levert een positieve bijdrage aan de vaardigheden voor moeders en voor kinderen, waarop in de latere schooljaren kan worden voortgebouwd: het is een manier om ouders het nut van spelend leren te laten ervaren en het belang daarvan voor de ontwikkeling van hun kind!

Als eerste werd in februari 1999 daadwerkelijk gestart met een *Samenspelgroep*.

Uitgangspunten:

- deelname aan een vorm van peuterwerk is goed voor peuters en verhoogt de kansen op een goede start op de basisschool (geprobeerd wordt het belang van het bezoeken van peuterspeelzalen te verduidelijken als voorbereiding op de basisschool)
- groepsgericht werken met jonge kinderen en hun ouders, gericht op ontwikkelingsstimulering en opvoedingsondersteuning verbetert de ontplooiingskansen van kinderen in gezinnen in kwetsbare situaties
- programma's hebben de meeste kans van slagen als zij onderdeel zijn van aansluiten bij de leefwereld van de doelgroep.
- Deelname aan de samenspelmiddag is een manier om ouders te laten kennismaken met het peuterwerk en deelname van kinderen uit de doelgroep aan peuterwerkactiviteiten te bevorderen.

Doelgroep:

Ouders van kinderen tussen de 1,5 en 4 jaar die nog geen gebruik maken van enige vorm van kinderopvang.

Doelstellingen zoals geformuleerd binnen de organisatie:

Het vergroten van ontwikkelingskansen van kinderen tussen 1,5 en 4 jaar in achterstandssituaties door het aanbieden van gerichte activiteiten en zo een bijdrage leveren aan het voorkomen van achterstand bij de start van het basisonderwijs.

Het bevorderen van de interactie tussen moeders en hun kinderen, door het direct inspelen op wat er tijdens de samenspelochtend/ middag tussen moeders en kinderen gebeurt.

Het geven van opvoedingsondersteuning aan ouders door met hen te praten over opvoeden binnen de Nederlandse cultuur en hen aan te sporen elkaar te ondersteunen.

Het geven van informatie aan moeders over voor hen relevante organisaties, die een bijdrage leveren aan de ontplooiing van kinderen en/of de moeders.

Werving:

Wervingskanalen zijn vooralsnog: de stichting vluchtelingenwerk Delft, Bureau nieuwkomers Delft.

Folders van Samenspel werden opgesteld in het Turks en het Nederlands en verspreid via consultatiebureaus, winkels en buurthuizen. In een later stadium volgde mond op mond reclame van ouders met positieve ervaringen. Aan ouders van kinderen die op een lange wachtlijst stonden voor de KDV/PSZ werd advies gegeven door Octopus om in de wachtperiode gebruik te maken van een samenspelgroep. Hoewel in eerste instantie altijd die plek wordt aangegeven waar plaats is

voor opvang, blijkt in de praktijk deze locatie niet hanteerbaar aangezien veel allochtone ouders niet voldoende mobiel zijn of moeite hebben met openbaar vervoer. Ook financiën spelen hierbij een belangrijke rol. Normaal gesproken wordt alles te voet gedaan en moeten locaties zich op een normale loopafstand bevinden.

In het *Samenspelprogramma* staan spelmiddagen of -ochtenden centraal. Moeders komen met hun kinderen samen naar deze speelmiddagen/ochtenden die in bestaande peuterspeelzalen worden gehouden. Een essentieel deel van het samenspelprogramma vormen de stimuleringsactiviteiten die de speelmiddagleidsters, een allochtone en een Nederlandse, met de kinderen uitvoeren en waarbij de moeders worden betrokken.

De allochtone leidster heeft een cruciale brugfunctie tussen de ouders en de organisatie. Zij kent de cultuur, de behoeften, de angsten en de reserves, kortom zij weet wat er speelt binnen de allochtone gemeenschap. Gezien de grootte van de Turkse doelgroep is nu gekozen voor een Turks sprekende leidster. De Samenspelgroep is vanaf het eerste moment enthousiast bij de eerste lijnszorg (leidsters, ouders en kinderen) en bij de organisaties die cliënten leveren (vluchtelingorganisaties) ontvangen.

De participatie van ouders speelde hierbij een belangrijke rol.

Naast de bovengenoemde activiteiten binnen de Samenspelgroepen vonden er in samenwerking met consultatiebureaus voorlichtingbijeenkomsten plaats en uitwisselingsactiviteiten met stichting Samenspel Den Haag waarin ook ouders actief deelnemen.

In het *nieuwe schooljaar* is Octopus opnieuw gestart met twee samenspelgroepen. Dit is gebeurd na de aankondiging van de gemeente dat er subsidie mogelijk is.

Na dit positieve nieuws diende er nog wel een formele toekenning van subsidie door de gemeente plaats te vinden. Inmiddels heeft deze toekenning van de gemeente plaatsgevonden. Het streven is uiteraard om de samenspelgroepen tot een vast product binnen Octopus te maken.

Verder zou in samenwerking met de gemeente uitbreiding plaats kunnen vinden in de wijken Wippolder en Buitenhof.

Belangrijk is nu dat de goede basis die is gelegd, wordt gecontinueerd en daar waar mogelijk wordt uitgebreid. Met name bij dit laatste aspect is er voor de gemeente Delft een belangrijke rol weggelegd. Zo is er een regeling voor "voor- en vroegschoolse educatie" waar het Rijk extra financiën voor beschikbaar heeft gesteld. Hier ligt een duidelijke mogelijkheid voor de gemeente Delft om hierbij samenwerking met Octopus en scholen te stimuleren. Een andere mogelijkheid is de reeds eerder genoemde Vensterschool en het verder uitbreiden van de Samenspelgroepen.

Momenteel ziet de *praktische invulling* van Samenspel er als volgt uit:

- een ochtendgroep bij peuterspeelzaal Pinoccio, bestaande uit 9 kinderen én 6 ouders afkomstig uit Indonesië, Turkije, China en Portugal. Deze kinderen variëren in leeftijd van 1,5 tot 4 jaar.
- een tweede middaggroep bij peuterspeelzaal Berend Botje, bestaande uit 12 kinderen en 8 ouders afkomstig uit Turkije, Somalië en Indonesië.

De Samenspelgroep van Pinokkio bestaat nog uit wisselende bezoekers; dit is niet het geval bij Berend Botje. De groep bij Berend Botje is vol en hiervoor bestaat een wachtlijst (van 9 kinderen).

Het verdient de voorkeur om de Samenspelactiviteiten uit te voeren in de ochtend omdat de vrouwen dan niet gebonden zijn aan de beperkte tijd die de scholen 's middags geopend zijn.

De aantrekkingskracht van Samenspel is terug te voeren op de volgende zaken;

- diverse interculturele activiteiten en speelmaterialen waar kind en ouder zich eenvoudig in kunnen herkennen
- de combinatie van een allochtone en Nederlandse leidster
- de integratie binnen de Nederlandse taal verloopt makkelijker omdat soms nog een beroep kan en mag worden gedaan op de eigen oorspronkelijke landstaal.

Dit alles zorgt voor een lage drempel die het aantrekkelijk maakt voor allochtone kinderen en ouders om deel te nemen aan de Samenspelgroepen.

Doorstroom:

Via deze Samenspelgroepen maken de kinderen en hun ouders kennis met de kinderopvang en vindt er een doorstroming plaats naar peuterspeelzalen Berend Botje, Pinokkio, Buitenhof, Roots, Melktanhofje, Muizenhuis, kinderdagverblijf Humpie Dumpie en naar de basisscholen.

Berend Botje

1999-2000 totaal ingeschreven 41 kinderen waar van 22 zijn doorgestroomd naar Basisscholen, PSZ, KDV:

- 9 kinderen naar Basisschool
- 11 kinderen naar PSZ (4 naar Berend Botje, 2 naar Roots, 5 naar Buitenhof, 1 naar Pinokkio;)
- 2 kinderen naar KDV Humpie Dumpie

Pinokkio

1999-2000 totaal ingeschreven 33 kinderen waar van 18 zijn doorgestroomd naar Basisschool, PSZ, KDV:

- 4 kinderen naar de Basisschool
- 14 kinderen naar PSZ (9 naar Pinokkio, 2 naar Melktanhofje, 1 naar Muizenhuis, 2 naar Buitenhof)

Het totaal aantal kinderen van beide locaties over de afgelopen periode 1999-2000 bedraagt 74 kinderen.

In de afgelopen periode is 54 % doorgestroomd naar bovengenoemde locaties. Van dit percentage komt 17% op naam van basisscholen, 34 % op naam van peuterspeelzalen en 3 % op naam van kinderdagverblijven. Verder blijft 41 % van de kinderen gebruik maken van Samenspel. De laatste 5 % zijn kinderen die zich aan het gezichtsveld onttrekken en niet direct meer traceerbaar zijn voor de organisatie. Dit alles levert dus een heel positief beeld op wat in grote mate bijdraagt aan de doelstelling van het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen tussen 1,5 en 4 jaar in achterstandssituaties en levert ook een bijdrage aan het voorkomen van achterstand bij de start van het basisonderwijs. Zonder twijfel spreekt uit deze percentages (95 %) dat er ook een sterke behoefte aan opvoedingsondersteuning gevoeld wordt door ouders.

Veel dure en intensieve programma's zijn nodig om in een laat stadium kinderen die met een achterstand aan hun schoolloopbaan begonnen zijn "weer op de rails te krijgen".

Uit onderzoek blijkt dat investeren in de voorschoolse periode, in zowel kinderen als ouders, de kinderen beter toerust op hun schoolloopbaan en dat ouders meer betrokken zijn bij wat zich tijdens de schoolperiode afspeelt.

De *kracht* van de activiteiten binnen Samenspel zit in de volgende zaken: .

Samenspel biedt ruime mogelijkheden in de voorschoolse periode!

Extra aandacht voor taal, spel en het opbouwen van een positief zelfbeeld!

Er zo vroeg mogelijk bij te zijn!

Betrokken ouders!

-